

Medicina social

La lluita contra el tracoma

per
A. VILA I CORO

II

EL TRACOMA A CATALUNYA

EN l'article anterior anunciàrem que en aquest ens ocupàrem del concernent al tracoma a Barcelona i a la resta de Catalunya. Això darrer serà complet, no així el primer, car, degut a falta-nos algunes estadístiques de diversos companys i davant la impossibilitat de fer una obra completa, preferim deixar per al final tot allò que es refereix a l'estudi del tracoma a Barcelona.

Abans de seguir, permeteu-nos de donar les més expressives gràcies als nostres estimats companys els oculistes Drs. Oliveres, de *Tortosa*; Pujadas, de *Lleida*; Llop, de *Manresa*, i Mercader, de *Reus*, els quals, de fàisó desinteressada i digna d'elogi, ens han proporcionat llurs estadístiques, sense les quals no hauríem pogut fer un treball acabat.

A Catalunya el tracoma és endèmic en alguns dels seus pobles, en especial en els costers que confronten amb la regió valenciana. Per contra, en els muntanyencs era desconegut, essent la civilització la que ha fet que alguns s'infectessin. Així, degut a l'explotació de determinades mines, com *Súria*, *Cardona*, *Bellmunt*, *Molà*, etc., que desconeixien el tracoma, l'han vist desenrotllar-se en llurs habitants per contagi dels obrers procedents de les regions llevantines infectades.

Al costat d'aquestes noves invasions tenim, afortunadament, que en els focus que en podríem dir primitius (pobles marins de *Tarragona*), el tant per cent de tracomatosis, degut a l'avanç dels mitjans higièncs, disminueix considerablement. Així, com a exemple, les estadístiques del doc-

tor *Oliveres* l'any 1903 acusaven una xifra altíssima, mentre que l'any 1927 el tant per cent va disminuir considerablement.

En l'actualitat el tracoma està repartit per tot Catalunya, per bé que d'una manera irregular. A la costa, degut tal vegada a les condicions especials de l'atmosfera, és més freqüent; augmentant encara en aquells pobles on la indústria es troba més desenrotllada, com *Badalona*, *Sant Feliu de Guardiola*, *Mataró*, etc., per ésser llocs als quals acuden els obrers d'altres pobles on és endèmic el tracoma.

Al contrari del que passa als pobles costers, en els de l'interior, i en especial els muntanyencs, on no existeix indústria, vivint llurs habitants només que de l'agricultura, el tracoma és escàs, havent-n'hi fins alguns on és desconeguda aquesta malaltia.

A *Lleida* i la seva comarca el tracoma hi és mitjanament estès, havent-hi, no obstant, focus on el tant per cent d'infectats és més crescut. Segons les estadístiques del Dr. Pujadas, la malaltia tendeix a créixer, car en els anys 1916, 17 i 18 era de 4'5 %, mentre que a l'any 27 és de 6 %. En la consulta municipal de *Lleida*, sota la seva direcció, troba actualment un tracomatós per cada 10 malalts dels ulls, o sigui un 10 %. Comparat amb les anteriors estadístiques, el tracoma a *Lleida* tendeix a estendre's en comptes de disminuir, la qual cosa prova que, tot i els esforços del nostre company Dr. Pujadas i de les regles i consells que dóna, el contagi augmenta.

Tarragona és la província catalana en la qual el tracoma és més antic i on es troben major